ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор ліцею _____Ігор ДОРОНЮК
«___» _____ 2026 р.

ПЛАН
ЗАПОБІГАННЯ ТА ПРОТИДІЇ БУЛІНГУ (ЦЬКУВАННЮ), НАСИЛЬСТВУ ТА ЖОРСТОКОМУ ПОВОДЖЕННЮ З ДІТЬМИ
на 2026-2027 навчальний рік

для забезпечення безпечного освітнього середовища

Мета: створення в ліцеї безпечного, здорового та психологічно комфортного освітнього середовища; запобігання насильству, булінгу (цькуванню) та жорстокому поводженню з дітьми; своєчасне виявлення ознак насильства, належне реагування на повідомлення, захист прав постраждалих осіб, підтримка свідків та корекція поведінки кривдників.

Нормативна основа: наказ МОН України від 18.06.2026 № 961 (чинний з 11.08.2026), яким викладено у новій редакції Порядок реагування на випадки булінгу (цькування) та оновлено Порядок застосування заходів виховного впливу; постанова КМУ від 04.06.2025 № 658 «Про затвердження Типової програми унеможливлення насильства та жорстокого поводження з дітьми»; постанова КМУ від 19.11.2025 № 1513 «Про затвердження Порядку реагування на випадки насильства та жорстокого поводження з дітьми»; постанова КМУ від 01.06.2020 № 585 щодо соціального захисту дітей у складних життєвих обставинах; наказ МОН України від 16.06.2026 № 936 щодо заходів виховного впливу; Закон України «Про освіту», «Про охорону дитинства» та інші акти.

№	Напрям роботи / захід	Термін	Відповідальні	Цільова група	Очікуваний результат / документ
1	Оновити та затвердити локальне Положення про запобігання та протидію насильству та жорстокому поводженню з дітьми з урахуванням нової редакції Порядку реагування.	Вересень 2026	Директор, робоча група	Учасники освітнього процесу	Актуальне Положення, наказ про затвердження
2	Переглянути алгоритм дій працівника у разі виявлення ознак насильства, булінгу або жорстокого поводження.	Вересень 2026	Директор, заступник директора, психологічна служба	Працівники	Алгоритм розміщено та доведено до відома
3	Визначити особу, відповідальну за реєстрацію та облік повідомлень про можливі випадки насильства.	Вересень 2026	Директор	Працівники	Наказ, журнал/ електронний облік
4	Визначити доступні канали подання повідомлень: усно, письмово, телефон,	Вересень 2026	Директор	Усі учасники	Перелік каналів, інформаційні матеріали

	електронна пошта, скринька; передбачити можливість анонімного повідомлення.				
5	Оприлюднити контакти та способи повідомлення про насильство, булінг, жорстоке поводження у приміщенні ліцею та на сайті.	Вересень 2026	Заступник директора, відповідальна особа	Учні, батьки, працівники	Інформаційні стенди/вебсторінка
6	Провести діагностику стану психологічної безпеки та ризиків насильства, булінгу, кібербулінгу.	Вересень –жовтень 2026	Практичний психолог, соціальний педагог	Учні	Аналітична довідка, визначення зон ризику
7	Провести анонімне опитування учнів щодо відчуття безпеки, випадків приниження, погроз, ізоляції, кібербулінгу та інших проявів насильства.	Жовтень 2026	Психологічна служба	Учні	Результати опитування та рекомендації
8	Провести інформаційні заняття «Булінг, насильство, жорстоке поводження: як розпізнати і куди повідомити».	Вересень –жовтень 2026	Класні керівники, психолог, соціальний педагог	Учні	Підвищення обізнаності
9	Окремо роз’яснити ролі: постраждала особа, кривдник, свідок; права та порядок звернення по допомогу.	Вересень –жовтень 2026	Психолог, соціальний педагог	Учні	Учні знають алгоритм повідомлення
10	Провести заняття з ненасильницької комунікації, емоційної саморегуляції, емпатії та безконфліктного розв’язання суперечок.	Жовтень–листопад 2026	Психологічна служба, класні керівники	Учні	Формування ненасильницьких моделей поведінки
11	Провести заняття щодо безпечної поведінки онлайн, кібербулінгу, поширення фото/відео та інформації без згоди.	Жовтень–листопад 2026	Вчителі інформатики, соціальний педагог, психолог, класні опікуни	Учні	Підвищення цифрової безпеки
12	Провести тематичний Тиждень протидії булінгу та насильству.	Листопад 2026	Заступник директора, психологічна служба, учнівське самоврядування	Уся шкільна спільнота	Комплекс інформаційних і профілактичних заходів
13	Провести заходи до Всеукраїнської акції «16 днів проти насильства».	25.11–10.12.2026	Психолог, соціальний педагог, класні керівники	Учні, батьки, працівники	Інформаційна кампанія

14	Проводити просвітницьку роботу щодо неприпустимості фізичного, психологічного, економічного та сексуального насильства.	Протягом року	Психологічна служба, класні керівники	Учні	Профілактика насильства
15	Проводити роботу з батьками: ознаки насильства, порядок повідомлення, підтримка дитини, безпечне цифрове середовище.	Протягом року	Соціальний педагог, психолог, класні керівники	Батьки	Пам’ятки, батьківські зустрічі
16	Проводити навчання/ інструктаж працівників щодо обов’язку повідомляти про виявлені ознаки насильства та алгоритму реагування.	Вересень 2026; повторно за потреби	Директор, заступник директора	Працівники	Протоколи/листи ознайомлення
17	Забезпечити спостереження за зонами підвищеного ризику (коридори, санвузли, подвір’я, їдальня, транспорт, онлайн-середовище) та аналіз інцидентів.	Постійно	Адміністрація, чергові, класні керівники	Учні	Зменшення ризиків
18	Виявляти ознаки можливого насильства: різка зміна поведінки, тривожність, агресивність, страх, травми, пошкодження майна, погрози, образи, сексуалізовані матеріали тощо.	Постійно	Усі працівники	Учні	Раннє виявлення ризиків
19	Забезпечити негайне припинення виявленого насильства та, за потреби, надання домедичної допомоги, виклик екстреної медичної допомоги та звернення до поліції.	Негайно у разі виявлення	Працівник, який виявив; директор	Постраждала особа	Безпека дитини, належне повідомлення
20	Забезпечувати реєстрацію кожного повідомлення у день надходження (або в перший робочий день, якщо воно надійшло у неробочий час).	За фактом	Відповідальна особа	Учасники	Журнал/електронний облік
21	Розглядати повідомлення керівником протягом однієї доби з дня його реєстрації.	За фактом	Директор	Учасники	Зафіксоване рішення про подальші дії
22	У випадках, передбачених Порядком, невідкладно повідомляти батьків, Національну поліцію та	За фактом; невідкладно	Директор	Постраждала дитина / дитина-кривдник	Офіційні повідомлення

	службу у справах дітей, а також відповідні органи, визначені законодавством.				
23	Скликати єдину комісію з розгляду випадків насильства та/або жорстокого поводження з дітьми у встановлений строк.	За фактом; не пізніше 3 робочих днів у передбачених випадках	Директор, комісія	Постраждала особа, кривдник, свідки	Протокол/рішення комісії
24	Забезпечувати фіксацію факту вислуховування дитини, форми проведення та основного змісту висловленої позиції.	За фактом	Комісія	Дитина	Матеріали розгляду
25	Не допускати повторної травматизації дитини під час з’ясування обставин; забезпечувати конфіденційність та врахування найкращих інтересів дитини.	За фактом	Комісія, психологічна служба	Постраждала особа, свідки	Безпечна процедура розгляду
26	Розробляти індивідуальні заходи психологічної допомоги та підтримки постраждалої особи.	За фактом; за потреби	Психолог, соціальний педагог	Постраждала особа	План підтримки
27	Надавати психологічну підтримку свідкам насильства та булінгу, за потреби рекомендувати відповідну програму підтримки.	За фактом	Психолог	Свідки	Зниження психологічних наслідків
28	Застосовувати заходи виховного впливу щодо кривдника, спрямовані на корекцію поведінки та недопущення повторення насильства.	За рішенням комісії	Комісія, психолог, соціальний педагог	Кривдник	Індивідуальний комплекс заходів
29	Не застосовувати примусове «примирення»; заходи примирення можливі лише добровільно, без ризику повторного насильства та з урахуванням висновку психолога (за наявності).	За фактом	Комісія	Постраждала особа, кривдник	Безпечне відновлення взаємодії
30	За потреби сприяти проходженню програм соціально-психологічної реабілітації постраждалими	За потреби	Директор, психолог, соціальний педагог	Постраждалі, свідки	Направлення/супровід

	особами та свідками.				
31	Здійснювати соціальний супровід дітей із складними життєвими обставинами та дітей, які постраждали від жорстокого поводження.	Протягом року	Соціальний педагог	Вразливі категорії дітей	Картки/плани соціального супроводу
32	Взаємодіяти зі службою у справах дітей, Національною поліцією, соціальними службами та іншими суб’єктами у межах компетенції.	За потреби	Директор, соціальний педагог	Діти груп ризику	Міжвідомча взаємодія
33	Залучати учнівське самоврядування до створення безпечного середовища та профілактики булінгу.	Протягом року	Заступник директора, педагог-організатор	Учнівське самоврядування	Учнівські ініціативи
34	Проводити тематичні заходи щодо поваги до гідності, недискримінації, гендерної рівності, прав дитини та культури діалогу.	Протягом року	Класні опікуни, психологічна служба	Учні	Формування культури взаємоповаги
35	Проводити моніторинг ефективності заходів та повторну діагностику психологічної безпеки.	Січень та травень 2027	Психологічна служба, адміністрація	Учасники освітнього процесу	Порівняльний аналіз
36	Аналізувати всі зареєстровані повідомлення та випадки, визначати повторювані ризики й коригувати профілактичні заходи.	Щоквартально	Адміністрація, комісія	Заклад освіти	Аналітична довідка
37	Проводити консультації для педагогів щодо реагування на прояви насильства, булінгу, дискримінації та кризові ситуації.	Протягом року	Психолог	Педагогічні працівники	Методичні рекомендації
38	Підготувати підсумковий звіт про виконання плану та пропозиції до плану на 2027/2028 навчальний рік.	Травень–червень 2027	Заступник директора, психологічна служба	Адміністрація	Підсумковий звіт

Примітка щодо термінології та реагування: у новій редакції Порядку МОН № 961 використано терміни «постраждала особа», «кривдник», «свідок». Булінг визначається як систематичне насильство; систематичність — два і більше разів протягом 12 місяців у визначеному Порядком розумінні. План охоплює не лише булінг, а й одноразові прояви насильства та жорстокого поводження, які також потребують реагування.